

Uvođenje testa samostalnosti preduzetnika u skladu sa predloženim izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana

Poreski informator
Decembar 2019. godine

- 1 Osnovni motiv za uvođenje testa samostalnosti
- 2 Koja lica podležu testu samostalnosti
- 3 Koja lica se smatraju nalogodavcima u smislu pravila o testu samostalnosti
- 4 Kriterijumi po kojima se utvrđuje (ne)samostalnost preduzetnika
- 5 Oporezivanje prihoda preduzetnika kod kojih se utvrdi nesamostalnost
- 6 Poretak primene pravila o testu samostalnosti

1 Osnovni motiv za test samostalnosti

- Praksa koja postoji već više godina u Srbiji – fizička lica ne zaključuju ugovor o radu sa poslodavcem, već se registruju kao preduzetnici, te zaključuju ugovore o pružanju usluga sa nalogodavcem (poslodavcem).
- Praksa naročito rasprostranjena u IT sektoru.
- Jedan od ciljeva navedenog poslovnog i pravnog aranžmana – legalna poreska optimizacija (porez i doprinosi na zaradu su značajno veći u odnosu na porez i doprinose na paušalno utvrđen prihod).
- Posledica primene testa samostalnosti u praksi – prihod „nesamostalnog“ preduzetnika ostvaren pružanjem usluga nalogodavcu (tj. neformalnom poslodavcu) će se oporezovati po višim stopama u odnosu na prihod od samostalne delatnosti koji ostvaruje „nezavisni“ preduzetnik.

2 Koja lica podležu testu samostalnosti

Testu samostalnosti podležu:

- Preduzetnici registrovani kod APR-a koji vode poslovne knjige i koji porez na dohodak građana plaćaju na stvarno ostvarenu dobit;
- Preduzetnici registrovani kod APR-a koji porez na dohodak građana plaćaju na paušalno utvrđeni prihod (preduzetnici paušalci).

• Testu samostalnosti ne podležu:

- Preduzetnici poljoprivrednici;
- Preduzetnici druga lica (npr. fizička lica koja su u PDV sistemu, ali koja nisu registrovana kod APR-a);
- Pravna lica.

3 Nalogodavci u smislu pravila o testu samostalnost

Nalogodavcem se smatra:

- Pravno lice (doma e i inostrano);
- Preduzetnik;
- Preduzetnik paušalac.

Nalogodavcem se ne smatra:

- Doma e ili inostrano pravno lice, preduzetnik ili preduzetnik paušalac koje je direktni isplatilac naknade preduzetniku, a koje takvu naknadu ispla uje u vezi sa izvršavanjem poslova zastupanja ili posredovanja za ra un drugog lica, i za takav posao napla uje od tog drugog lica ili od preduzetnika samo uobi ajenu zastupni ku ili posredni ku proviziju **nalogodavcem i isplatiocem naknade se smatra lice za iji ra un se vrši isplata naknade preduzetniku.**

4 Kriterijumi za utvrđivanje (ne)samostalnosti preduzetnika

Devet kriterijuma je predviđeno prilikom sprovođenja testa samostalnosti preduzetnika:

1. Nalogodavac određuje radno vreme preduzetniku ili su odmor i odsustva preduzetnika zavisni od odluke nalogodavca i naknada preduzetniku se ne umanjuje srazmerno vremenu provedenom na odmoru.
2. Preduzetnik uobičajeno koristi prostorije koje obezbedi ili obavlja poslove u mestu koje odredi nalogodavac za potrebe obavljanja poslova koji su mu povereni.
3. Nalogodavac vrši ili organizuje stručno osposobljavanje ili usavršavanje preduzetnika.
4. Nalogodavac je angažovao preduzetnika nakon oglašavanja u sredstvima informisanja potrebe za angažovanjem fizičkih lica ili angažuju i treće lica koje se uobičajeno bavi pronalaženjem lica podobnih za radno angažovanje, a koja je usluga rezultirala angažovanjem tog preduzetnika.

4 Kriterijumi za utvrđivanje (ne)samostalnosti preduzetnika

5. Nalogodavac obezbeđuje sopstveni osnovni alat, opremu ili druga osnovna materijalna ili nematerijalna sredstva potrebna za redovan rad preduzetnika ili finansira njihovu nabavku, osim specijalizovanih alata, opreme ili drugih specijalizovanih materijalnih ili nematerijalnih sredstava koji mogu biti neophodni u cilju izvršavanja specifičnih posla ili naloga, ili nalogodavac uobičajeno rukovodi procesom rada preduzetnika, osim takvog rukovođenja koje podrazumeva davanje osnovnog naloga u vezi sa naručenim poslom i razumnu kontrolu rezultata rada ili nadzor nalogodavca, kao dobrog privrednika, nad obavljanjem posla koji je naručen.
6. Najmanje 70% od ukupno ostvarenih prihoda preduzetnika u periodu od 12 meseci koji počinje ili se završava u odnosnoj poreskoj godini je ostvareno od jednog nalogodavca.
7. Preduzetnik obavlja poslove iz delatnosti nalogodavca, a za tako obavljene poslove njegov ugovor o angažovanju ne sadrži klauzulu po kojoj preduzetnik snosi uobičajeni poslovni rizik za posao isporučen klijentu nalogodavca, ukoliko takav klijent postoji.

4 Kriterijumi za utvrđivanje (ne)samostalnosti preduzetnika

8. Ugovor o angažovanju preduzetnika ili sadrži delimičnu ili potpunu zabranu preduzetniku da pruža usluge po osnovu ugovora sa drugim nalogodavcima, izuzev delimične zabrane koja obuhvata pružanje usluga ograničenom broju direktnih konkurenata nalogodavcu.
 9. Preduzetnik obavlja aktivnosti uz naknadu za istog nalogodavca, neprekidno ili sa prekidima 130 ili više radnih dana u periodu od 12 meseci koji počinje ili se završava u odnosnoj poreskoj godini, pri čemu se obavljanjem aktivnosti u jednom radnom danu smatra obavljanje aktivnosti u bilo kom periodu tokom tog radnog dana između 00 i 24 časa.
- **Preduzetnik je nesamostalan ukoliko ispunjava najmanje 5 od 9 kriterijuma.**
 - **Ispunjenje predviđenih kriterijuma se određuje na osnovu ugovora, kao i ostalih dokaza i činjenica u svakom konkretnom slučaju.**

5 Oporezivanje prihoda preduzetnika kod utvrđene nesamostalnosti

- U slučaju utvrđene nesamostalnosti preduzetnika, prihod koji takav preduzetnik ostvaruje od nalogodavca se oporezuje na sledeći način:
 - porezom na drugi prihod građana po stopi od 20%;
 - doprinosom za PIO po stopi od 25,5%.
- Osnovicu za obračun poreza i doprinosa predstavlja **bruto iznos naknade, bez umanjenja za normirane troškove.**

6 Po etak primena pravila o testu samostalnosti

- Predlog Zakona o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak građana, koji uvodi test samostalnosti preduzetnika, je 1.11.2019. godine dostavljen Narodnoj skupštini RS na razmatranje **usvajanje Zakona se očekuje u prvoj polovini decembra 2019. godine.**
- **Test samostalnosti preduzetnika bi trebalo da se primenjuje po ev od 1.3.2020. godine.**
- Prihodi isplaćeni preduzetnicima **zaključno sa 1.3.2020. godine** će biti izuzeti od primene testa samostalnosti preduzetnika – **na takav prihod će se primenjivati „stara“ pravila o oporezivanju prihoda preduzetnika.**

Ukoliko su vam potrebna dodatna pojašnjenja i/ili imate dodatna pitanja u vezi sa analiziranom poreskom tematikom, naš stručni tim iz poreskog odeljenja PKF Srbija vam stoji na raspolaganju:

• **Micun Žugi** – junior partner i rukovodilac u poreskom odeljenju

- e-mail: micun.zugic@pkf.rs
- tel: +381 11 3018 445
- mob: +381 63 449 067

• **Mihailo Laković** – menadžer u poreskom odeljenju

- e-mail: mihailo.lakovic@pkf.rs
- tel: +381 11 3018 445
- mob: +381 63 449 084

• **Bojana Vujić** – senior u poreskom odeljenju

- e-mail: bojana.vujicic@pkf.rs
- tel: +381 11 3018 445

PKF d.o.o., Beograd
Palmira Toljatija 5/III, TC Stari
Merkator
T: +381 11 30 18 445
E: office@pkf.rs

PKF DOO BEOGRAD je članica PKF International Limited, familije pravno nezavisnih firmi i ne prihvata odgovornosti i obaveze proistekle delovanjem ili nedelovanjem ostalih pojedinačnih firmi koje su članice mreže.

Informacije navedene u ovom poreskom informatoru su opšte i informativne prirode i ne odnose se ni na jedno određeno pravno ili fizičko lice. Iako je namera ovog dokumenta da pruži trenutnu i ažurnu informaciju, ne garantujemo tačnost informacija od datuma prijema ili u budućnosti. Namena ovog dokumenta nije da zameni detaljno istraživanje ili izražavanje stručnog mišljenja. PKF DOO BEOGRAD kao ni bilo koja druga članica globalne PKF organizacije ne prihvata bilo kakvu odgovornost za štetu koju pretrpi neko lice usled postupanja ili uzdržavanja od postupanja po osnovu informacije iz ovog dokumenta. Ne preporučujemo preduzimanje bilo kakvih aktivnosti bez profesionalnog saveta i detaljnog pregleda konkretne situacije.